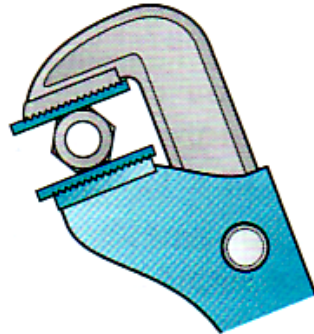
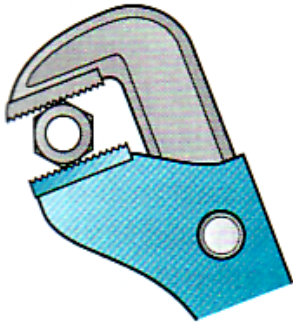
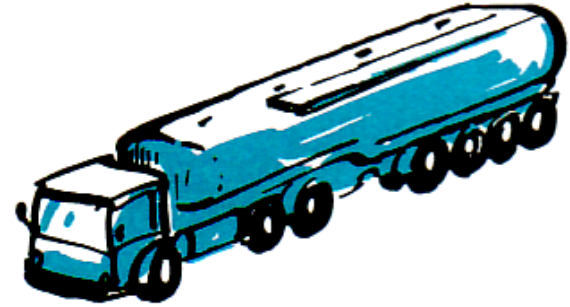

Tlak

$$p = \frac{F}{S}$$

Jednotkou tlaku je Pa (pascal).

Kdy chceme tlak zvýšit a kdy snížit

Hustota

Hustota - hmotnost jednotky objemu látky.

$$\rho = \frac{m}{V}$$

Hustota se udává v jednotkách g/cm³; kg/dm³; kg/m³.

látka	ρ [kg/m ³]
vzduch	1,3
voda	1 000
železo	7 800
olovo	11 340
rtuť	13 534
zlato	19 300

Hydrostatický tlak

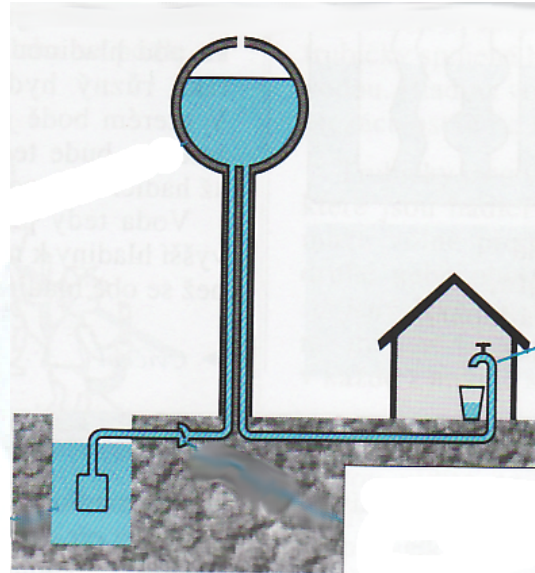
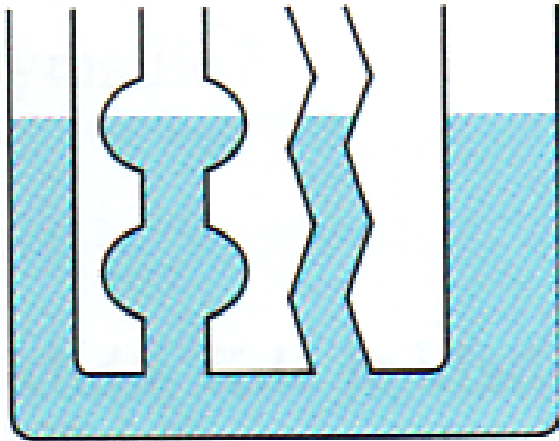
Tlak, který je v kapalině způsoben gravitační silou se nazývá hydrostatický tlak.

Kapaliny a plyny působí tlakovou silou vždy kolmo ke stěně nádoby.

$$p = \rho g h + p_0$$

Spojené nádoby

Kapalina, která má všude stejnou hustotu, má ve všech spojených nádobách hladinu stejně vysoko.

Atmosférický tlak

$$p_0 = 101\,325 \text{ Pa}$$

Otto von Guericke
1602 - 1686

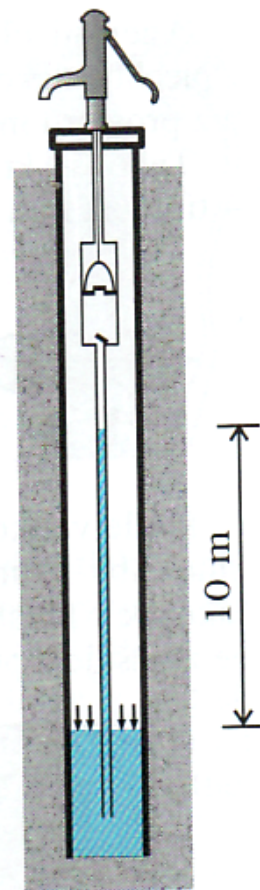
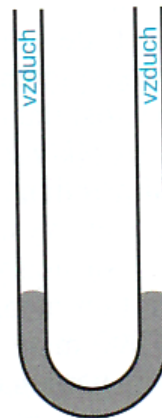
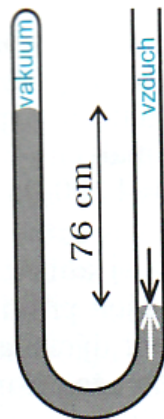
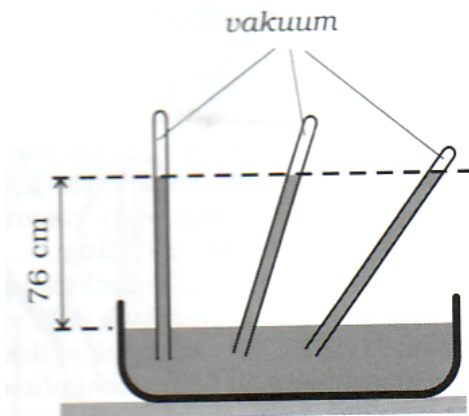
Další jednotky tlaku

jednotka	značka	převod
atmosféra	atm	1 atm = 101 325 Pa
bar	bar, b	1 bar = 100 000 Pa
mm rtuť. sloupce	mm Hg	1 mm Hg = 133,322 Pa
torr	torr	1 torr = 133,322 Pa

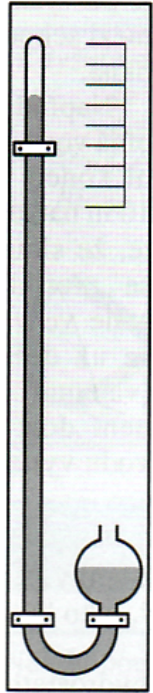
Evangelista Torricelli
1608 - 1647

Atmosférický tlak 100 kPa.

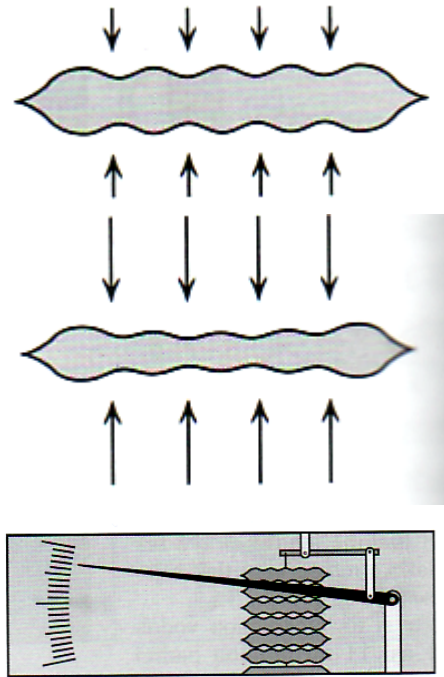

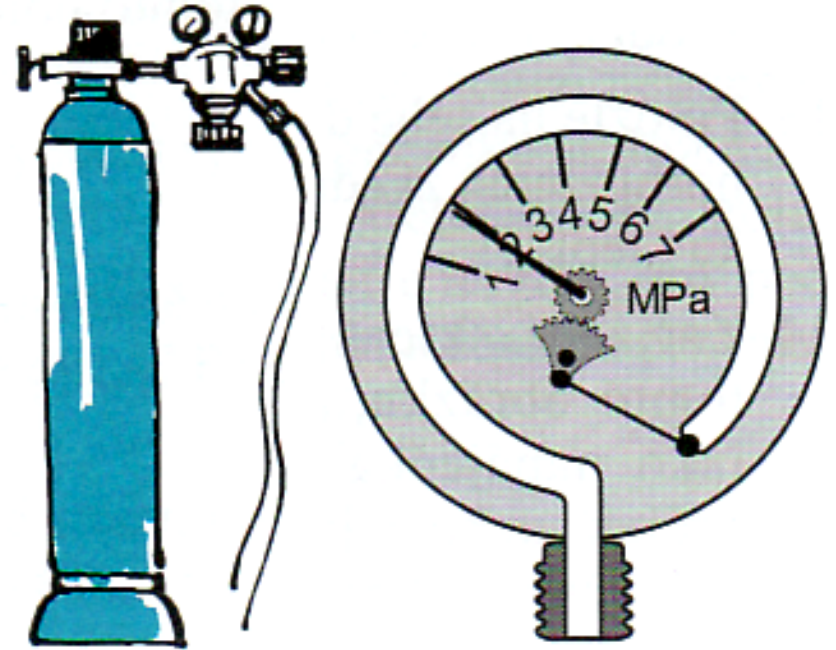
Měření tlaku a přetlaku

rtuťový
barometr

aneroid

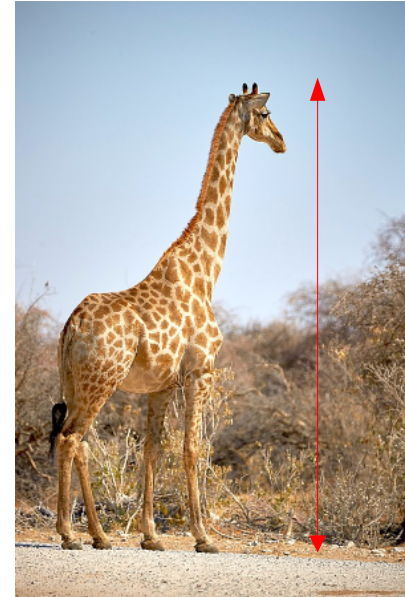

manometr

Krevní tlak

systolický: 100 - 140 mm Hg

diastolický: 60 - 90 mm Hg

5,5
m

Příklady

Cihla má rozměry $29 \times 14 \times 6,5$ cm a hmotnost 4,7 kg.

Vypočítejte hustotu cihly.

Jakým tlakem působí na podložku, když leží na největší straně?

Jakým tlakem působí na podložku, když leží na nejmenší straně?

Na stole leží dvě placky ze stejného těsta a stejné tloušťky.

První má rozměry 20 cm x 30 cm, druhá 30 cm x 40 cm. Která z nich působí na stůl větší tlakovou silou? Která působí větším tlakem?

Příklady

Odhadněte jak velkou silou voda tlačí zpředu na hrudník člověka ponořeného do hloubky 1 m.

Příklady

Jehlový podpatek má plochu 1 cm^2 . Vypočítejte, jakým tlakem působí na podlahu, když na něj celou svou tíhou došlapuje žena o hmotnosti 60 kg .

Tank M1A2 Abrams má hmotnost 65 tun , jeho pásy mají šířku 635 mm a opěrnou délku $4,23 \text{ m}$. Vypočítejte jakým tlakem působí tank na podložku.

Jakým tlakem působí na podlahu normální člověk?

